dilluns, 19 de novembre de 2018

Ha mort el professor Marvin Zuckerman (1928-2018)

Científic de la personalitat lligat a la nostra facultat

Visita de Marvin Zuckerman a la FEPTS

El professor emèrit i investigador en psicologia Marvin Zuckerman [http://www.researcherid.com/rid/C-6544-2011] de la Universitat de Delaware (USA), conegut mundialment per ser l'autor del tret de personalitat "Recerca de Sensacions" i del model de personalitat de 5 factors alternatiu (AFFM) ha mort als 90 anys. És sens dubte, una molt trista notícia per a la psicologia en general, per a la psicologia de la personalitat i diferències individuals en particular. El professor Zuckerman també ha estat lligat a la facultat i la Universidat de Lleida per la seva relació amb investigadors de l'Àrea de Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològic de Psicologia.

Zuckerman va ser un investigador exemplar i com a científic va destacar per la seva honestedat compartint els seus coneixements, interessos i inquietuds amb qualsevol jove investigador interessat que es dirigís a ell per demanar-li autorització per utilitzar els seus instruments o discutir aspectes teòrics del seu model. Personalment és una gran pèrdua ja que vaig començar a treballar amb el seu model de personalitat de Recerca de Sensacions en els anys 80 i en la investigació sobre les bases biològiques d'aquest tret de personalitat, i les hormones gonadals (objecte de la meva tesi doctoral dirigida per Rafael Torrubia) i en l'actualitat a l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida [http://www.irblleida.org/en/research/members/25/neurocognition-psychobiology-of-the-personality-and-behavioral] continuem amb la investigació sobre el seu model alternatiu e Cinc Factors de personalitat (AFFM)i cervell mitjançant tècniques d'espectroscòpia funcional amb infrarojos propers (fNIR).

A la fi dels 90, juntament amb els col·legues Oscar García, Luis F. Garcia (ex Ramón i Cajal) i Àngel Blanch vam realitzar una tasca d'adaptació i desenvolupament de versions curtes del Zuckerman-Kulman Personality Questionnaire (ZKPQ), i comparació amb altres models de personalitat. Tasca en la qual es van sumar diferents investigadors europeus de talla com Alois Angleiner o Jérôme Rossier. Finalment a partir del 2000, juntament amb el meu equip, vam desenvolupar una nova versió del ZKPQ basada en facetes i amb un format de resposta tipus Likert amb la finalitat que el seu instrument inicial no es quedés obsolet en relació als estàndards psicomètrics actuals i el seu model continués investigant. En aquesta tasca va participar activament el professor Zuckerman i el resultat va ser la publicació del Zuckerman- Kuhlman-Aluja Personality Questionnaire (ZKA-PQ) [https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20706928]. Posteriorment hem realitzat estudis transculturals simultàniament corroborant la generabilidad del seu model en molts països amb la col·laboració d'una trentena d'investigadors de tot el món.

En aquests últims 15 anys hem tingut una intensa relació publicant diversos articles amb nosaltres i un capítol de llibre que em va permetre compartir amb ell en el qual es descriu la trajectòria de l'avaluació del tret de Recerca de Sensacions des dels seus inicis fins al ZKA-PQ:

Marvin Zuckerman and Anton Aluja, Measures of Sensation Seeking. In: Gregory J. Boyle, Donald H. Saklofske and Gerald Matthews, editors, Measures of Personality and Social Psychological Constructs. Oxford: Academic Press, 2014, pp. 352-380. ISBN: 978-0-12-386915-9 Copyright © 2014 Elsevier Inc. Academic Press. [

Lamentem la seva pèrdua, però no oblidarem la seva gran aportació a la ciència psicològica i continuarem la investigació del seu model. Ens vam quedar amb el record de la seva visita a la nostra Universitat de Lleida (2009) en la qual vam tenir l'oportunitat de conèixer-lo en persona i comprovar que un gran investigador conegut mundialment era una persona senzilla i amable.

Descansi en pau, no t'oblidarem Marvin.

Anton Aluja

Grup de Neurocognició, Psicobiologia de la Personalitat i Genètica de la Conducta [http://www.irblleida.org/en/research/members/25/neurocognition-psychobiology-of-the-personality-and-behavioral]

Entrevista al professor Marvin Zuckerman [https://www.youtube.com/watch?v=T6hN5zzFj80]

Referències:

- https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20706928 [https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20706928]
- https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22621728 [https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22621728]
- https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0191886918303441 [https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0191886918303441]
- https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27637740 [https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27637740]